

نور كوردى

ناشرى : نور كوردى .

مدبرى : محمد امين .

۲۹ تشرين تانى ۱۳۲۸

۲ يىل

صافى ۴

مفكوره مزى وجوده كتيره بيله جكلردر . بزكچى ودرمانسز . لكن عرق
ابدی و قادر در .

محررى : ب . ريزال

مترجمى : ت . ی .

موسيو (ب . ريزال) ك اوزون مقاله سى بوراده بيتيور . مقاله نك بعضى نقطه لرنده
آي آكلاشيلا ماش فكرلى كفى بر صورتده تصوير ايدييور . بو مهم جربانه يابانجى
اولماديغمز ايچون كله جك نسخهدن اعتباراً يكي حيات ويكي لسان مسأله سنك حقيقتى و
موسيو ريزالك ياكش تلى و تصوير ايتديكى نقطه لرى كوسترمك املنده يز .

ت . ی .

آنادولو دويغولرندن

بن شوکا قائم که عثمانلیق اك بويوك قوتى ، بوتون فلاكتار قارشيسنده
نه گيلمه ين متانتنى ناسل که يگلمز تورك روحندن آليورسه ، فلاكتلرينك
همان چوغنى - ديه جكم - روحنى صاران ، كه ميرمن ، لكن تشكر اولنور که
هنوز محو ايدمه ين خرافاتندن آليور . بر آرز تاريخ اوقويانلر پك ابي بيليرلر که
توركلر ، بالخاصه سلجوق و عثمانلى توركلرى بيك ييل اول بورالرده يوقديلر ؛
تورانده ايديلر . اسلاميتك ظهوريله عربلرک ايرانه استيلا واستقلالنه نهايت
ويردکدن صوکره در که توركلر بوحوالى يه کلديلر . آسيياي عصرلرجه آلت
نوست ايدن بودوغرى و ارکک انسانلرى بوراده - آنادولو وروم ايلي ده -
منقرض اولمش اوچ بويوك اجتماعى هيئتک انقاضى بکليوردى : ايران ، اسلام ،
يژانس . توركلر بونلرک مملکتلرينه صاحب اولقله برابر پك يازيق که اونلرى
مستوليلرک آياقلىر آتنده براقان اجتماعى و اخلاقى خسته لقلرينده وارث
اولديلر : جنکاور روحلرى يموشادى ؛ آسيا بوزقيرلرينك ، آلتاي داغلرينك

تەمیز ، کور بوز اخلاقلىرى بوزولدى ؛ اسكى توره يى [*] براقديلر ؛ تورک قادينى اجتماعى حياتده کى موقعى غائب ايتدى ، جمعيتک حياتنه مصروف اولمى لازم کان فعاليتنى ، اينجه لکنى بوندن سوکره « جوروک قفسلر » آرقه سنده ، لوش اوده لرك ايزبه لکلرندە « خرافهلر دوغورمه يه » صرف ايتدى . قادين موقعى غائب ايتمه سى ايله برابر تورک چوجو غنک روحنندن ده « يادولت باشه يا قوزغون لشه » ديهن قوى اراده سيلندى . بو تربيه آنجق اوغللريله ، قوجه لريله برلکده تولوملرە قدر کيدەن قادينلرک فوجاغنده آليردى . دنيادن آيرى ، حياتدن ظافل برقادين .. بونى اصلا ويرە مزدى . نته کيم ويرە مدي ؛ آت صيرتندە بوتون دنيانى دولاشان دلى قانليلر ، آرتق يرلر يى ، حياتنى ممکن اولدینى قدر راحت - يعنى مسکينجه - گەچيرمک اينچون هرذاتسه قاتلانان کنجلره براقدى . خلاصه تورکار حياتلرينک اجتماعى ، دينى ، اخلاقى ، عائلى بوتون صفحه لرندە بولدقلرى مملکتلر خلقنک بوزولمش اعتيادلر يى بنمسه ديلر . تاريخمىزک فجايى ، بو کونکى حالمىزک يوزە کار ياره لايان وقايى ، اوقويه بيلن کوزلر اينچون بونلرک طبيعى برر نتيجه سندن باشقه برشى دکلدر . طبعيدرکه بو ، بردن برە اولمىدى ؛ يواش يواش ، بيلنميرەمک ، دويولميرەمک اولدى . کوتوکه گيرەن قورد اينچين اينچين که ميرسيورى ؛ قوجه گووده برکون ، خبرمىز اولمەدن ، دە ووريله جکدى . آتالرمىز قايدقلرى بواوچورومى بيلميورلردى وَ بِن ادعا ايدە جکم که آلبشغينلغک ويردېکى لاقيدلق ، جهالتک اطرافىزه يايدينى قراکللق ايله بوکون بزده بيلميورز ؛ نه حالده بولونديغمىزى ، نهرميه کيتديکمىزى !..

اينچندە بولنديغمىز وقايەک اهميتنى کيمسه انکار ايتمز ، تاريخمىزک بھرانلى دورلرندن برى ياشيورز . هر صباح کوزلرمىز قاره بولولمىز ، قانلى بورالر قايناشان افقه ، متردد ، قرارسىز دېکيورز ؛ قورتاريچى بر نهلى افقلىرک نه کينلکلرندن ، کوکارک درينلکلرندن بکليورز . فقط ينه هرکون باشقه بر فجاجتک شاهدى اوليورز ؛ کلەن هرکون اولکيلرينه بر درد ا کلهمدن

[*] توره ؛ عنعنە ديمکدر ؛ « توره ، اولمە يه کوره » آتالر سوزى .

کچمپور ... سوکرده بوتون بونلرک مسئولیتی برقاچ شیخه یاخود برایکی مؤسسه یه یوکلدیوروز . و بونکله کندمزی فنالغک منبعی بولمش عد ایدیوروز . خایر ، یا کاش ! سزی تأمین ایده رمکه یا کاش ! نهوت ، اورته ده بر بر بادلق وار . فقط قباح احمدده ، محمدده ، حسین ده دکل . برسوری باشقه سبیلرک یاردمی اولمقله برابر - بنجه - اصل سبب سزک ، بزم ، همزک روحزده کی او قورد ینیکنده در . شخصلری اتهام ایتمک ، قانونلره قباح بولمق سقط بر حرکتدر ، مؤسسه لرک ، قانونلرک غیر شخصی بر قوتی یوقدر ، فنالغی کوکندن قوروتما . لیدر . اگر بو حاللری ابدیاً تاریخک صحیفه لرینه کوممک ایستیورسه ق ، اگر بر آلتون دوری آچق ایستیورسه ق هر شیدن اول روحزده کی بو خرافه لری ، جهالت وانقراضک بوییلانلری بو غملی یز . بزی حیاته قارشى زبون ، کندمزه دشمن ، استقباله ضد یاپان بو قرانلقلری علم و تاریخک ایشیغله آیدینلا تمالی یز .! بونلر ، بو بزی بزلکمزدن چیقاران خرافه لر پک چوقدر . حیاتیمزک مادی ، معنوی هیچ بر صفحه سی یوقدرکه بونلرک تولدیر یجی طیر ناقلریله خیر بالانمه مش اولسون . بونلر بر مقاله نک دار حدودینه صیغماز ، بونک ایچون جلدلر وهم اوزون تدقیقات ایستر . بن بویله بر ادعاده بولنه جق دکل ؛ یالکیز برده نک اوجنی قالدیرمق ، شاهدی اولدیغیم ویوره کمی یاقان بر ایکی وقعیه یی کوستر مک ایترم .

دنیا ده بزدن باشقه یاشامق ایسته یین هیچ بر ملت بوله ماسکیزکه تاریخنده کی کوز قاماشدیران مفاخردن واز کچدیکی قدر « ملی آد » ندن ده واز کچسین ! بونکله ده قالمه سین ، اونی چامورلره چالسین .! بردن حیرت ایده جکسکیز ، فقط عجله ایتمه یکنز . استانبولده ایسه کیز کوزکزی اوزاقلره ده کیل ، پک یاقین برماضیه چه ویریکنز . « تورک » آدینک فاصل قبالق ، عادیلک تنالی تلقی اولندیغنی کوره جکسکیز . دیشاریده ایسه کر اطرافکزه بر باقیکنز ، وقایعه تحلیل ایدیجی بر فکرله حاوول ایدیکنز زواللی « تورکلیک » نلرک مقابلی اوله رق قوللانیلدیغنی آکلایه جقسکیز .

برقاچ آی اول سینور بویلرنده ایدم . بر کون « نفی » یی دوغودان .

مملکتک ، « پاسینلر » ک « زارسی » آدلی بر کویسه کیدیوردیم . یانمده ینه اوکویلی بر اختیار واردی ، (آراس) ک آياقلرندن برینی تشکیل ایدمن (زائراق) درهسی تعقیب ایدیورق . آره صره اختیارله قونوشویور بوکونشدن قاورولمش وقور جهرمک روحنی اوقومق ، اوراده آتامک ایزنی آرامق ایستیوردیم . (آردوس) آدلی کویک نوکنه کلشده . اختیار تورکه بوکویک نه کوی اولدیغنی صوردم . بن کوی بیلیوردیم ، مقصدم اختیاری سوبلتمکدی :

— بک ، قزل باش کوییدر .

— جانم ، دیدم ، سکا دیلیرینی سورمبورم ، هانکی ملتنددر ؟

محقرانه برطور ایله :

— ترکمه در !

دیدي . ترکمه دیمک تورکان اولوسارندن ، خالص ، تورک دیمک اولدیغنی ، بونلرکه بزم قان قرداشیمز بولندیغنی و (قزل - باش) دییه تحقیر ایتک ایی اولدیغنی کنديسنه آکلادم وصوردم :

— سن تورک دکلیمک ؟

— نهیه تورک اولهیم ، بن مسلمانم !

بو وقعه افار دقتمی آچمشدی . بونلکه برابر منفرد اولسی احتمالی ده واردی . مسئلهنک اطرافنده بر آاز دولاشدم . کوردکلرم اثبات ایتدی که منفرد دکل ، خلقت روخنده کوکلشمش برقاعت در . ایشه ایکنجی بروقه : ارضرومدمیم . اون تموز بایرامی . برپای ده جالیشان اوسته ایله قونوشیورم ، بر مناسبت که تبره رک باباجم ، دیدم ، سن تورکیمسک ؟ زواللی اختیار یاپیلان شقایه جانی صیقلشمش کبی رجا کار برطور ایله :

-- کوزینی سهومین نویله دیمه . بن مسلمانم .

— باباجم ، تورکار مسلمان دکلکی ؟ هم شمیدی به قدر مسلمانلنی قوروپان ویاشاتان تورکار دکلکی ؟

— افندی ، بزلر تورک دیجه (قزل - باش) آکلارز ، کوزینی سهومین

نویله دیمه !

... —

ارضرومده اھالیسی قزل - باش اولدیغی ادعا ایدیلان برمحله واردرکه
آدینه « تورک محله سی » دیرلر .

بونلری دامارلرنده تورک قانی قاینیان وطنداشلرک بالخاصه ملتیزی
دیریلتمک دیله کنی [*] بسله یکنجیلرک کوزلری ئوکنه قویبورم . شاهی
اولدیغ دھا برایکی وقعه وار ؛ لکن سویلمه یی مناسب بولیورم . اولرک بوتون
زهرینی ایچمه آقیده جنم .

ارضروم ۳۰ تموز ۱۳۲۸

دورقتور فوآد ثابت

تاریخ و آثار عتیقه

۱۳۸۶ قورولتایی و تیمور خانک ایران سفری

« مارغا » دن :

ایران ایمپراطوری جلاس الدین ایله تیمور خان آراسنده کوزهل مناسبتلر
وار ایدی . جلاس الدین آرتیق اییجه اختیارلامشدی . اولدکن صوکر
حکومتک باشنه کله جک فلاکتلری پک آبی کورو یوردی . اووقت کیتدکجه
قوت قازانان تاتار ایمپراطورلغنک بر دقیقه اول کوکنی یایمایه چالیشمق ،
توجهنی آله کچیرمک ایجاب ایدیوردی . فوق العاده برهیأت ترتیب ایدیلمدی .
تیمور خانک نزدینه کونده ریلدی . بوهیأت ؛ تاتار ایمپراطورینه جلاس الدینک

[*] « دیلهک » ی (idéal) قارشیلنی اوله رق قوللانیورم . « دیله مک » دن
کلپور . « دیله مک » قوتله ایسته مک دیمکدر . (ایده ال) ی غایه خیال ، امل ،
فوق الکمال و صوک زمانلرده ده کنج قلملر « مفکوره » دییه ترجمه ایدیورلر سده
هیچ بریسی ایده ال ده کی معنایی افاده ایده میور . بومعنایی دیلمزده اک زیاده « دیلهک »
ده بولدم .

ف . ث .